



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

Caput centesimum vigesimum tertium. Jesus contumeliis afficitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

maledicebat; cum pateretur, non comminabatur: tradebat autem iudicanti se iniuste.

CAPUT CXXIII.

Jesu contumeliis afficitur.

PSALM. 21. 7, & seq. Ego autem sum vermis, & non homo; opprobrium hominum, & abjectio plebis. Omnes videntes me deriserunt me, locuti sunt labiis, & moverunt caput Quoniam tribulatio proxima est; quoniam non est qui adjuvet. Circumdederunt me vetuli multi, tauri pingues obsederunt me; aperuerunt super me os suum, sicut leo rapiens & rugiens.

Psalm. 34. 16. Tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione; frenduerunt super me dentibus suis.

Psalm. 55. 1, & seq. Miserere mei, Deus, quoniam intraverunt aqua usque ad animam meam. Infixus sum in limo profundi, & non est substantia. Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me Tota die verba mea excrabantur; adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Psalm. 68. 1, & seq. Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt aqua usque ad animam meam. Infixus sum in limo profundi, & non est substantia. Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me Multiplicati sunt super capillos capitis mei, qui oderunt me gratis. Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei iniuste; qua non rapui tunc exolvebam Quoniam propter te sustinui opprobrium, operuit confusio faciem meam. Extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus filiis matris meae. Quoniam zelus domus tua comedit me, & opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me; & operui in jejuniis animam meam, & factum est in opprobrium mihi: & posui vestimentum meum cilicium, & factus sum illis in parabolam. Adversum me loquebantur qui sedebant in porta, & in me psallebant qui bibebant vinum Tu scis improprium meum, & confusionem meam, & reverentiam meam: in conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me, improprium expectavit cor meum & misericordiam.

Psalm. 73. 22, 23. Exurge, Deus, iudica causam tuam: memor esto impropriorum tuorum, eorum qua ab insipiente sunt tota die. Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum: superbia eorum qui te oderunt ascendit semper.

Psalm. 78. 12. Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum, improprium ipsorum, quod exprobraverunt tibi, Domine.

Psalm. 87. 16. Pauper sum ego, & in laboribus à juventute mea: exaltatus autem, humiliatus sum & conturbatus. In me transierunt ira tua, & terrores tui conturbaverunt me: circumdederunt me sicut aqua; tota die

MATTH. 27. 27, & seq. Tunc milites Praefidis suscipientes Jesum in pratorium, congregaverunt ad eum universam cohortem, & exuentes eum chlamydem coccineam circumdederunt ei, & plectentes coronam de spinis posuerunt super caput ejus, & arundinem in dextera ejus; & genu flexo ante eum, illudebant ei, dicentes, Ave rex Judaeorum. Et exuentes in eum, acceperunt arundinem, & percutiebant caput ejus. Et postquam illuserunt ei, exuerunt eum chlamyde. Et Marc. 15. 16, & seq. Joh. 19. 1, & seq.

Luc. 18. 31, 32. Assumit autem Jesus Duodecim, & ait illis, Ecce ascendimus Ierosolimam, & consummabuntur omnia, quae scripta sunt per Prophetas de Filio hominis: tradetur enim Genibus, & illudetur.

Luc. 23. 11. Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo, & illi induit vestem albam, & remisit ad Pilatum.

Rom. 13. 3. Etenim Christus non sibi placuit, sed sicut scriptum est, Impropria impropertantium tibi, ceciderunt super me.

circumdederunt me simul.

Psalm. 88. 39, & seq. Tu vero repulisti, & despectisti; distulisti Christum tuum: evertisti testamentum servi tui, profanasti in terra sanctuarium ejus, destruxisti omnes sepes ejus, posuisti firmamentum ejus formidinem: diripuerunt eum omnes transeuntes viam, factus est opprobrium vicinis suis: exaltasti dexteram deprimentium eum; letificasti omnes inimicos ejus; avertisti adjutorium gladii ejus, & non es auxiliatus ei in bello; destruxisti eum ab emundatione, & sedem ejus in terram collisisti; minorasti dies temporis ejus, perfudisti eum confusione Memor esto, Domine, opprobrii servorum tuorum, (quod continui in sinu meo) multarum gentium; quod exprobraverunt inimici tui, Domine, quod exprobraverunt commutationem Christi tui.

Psalm. 142. 3, 4. Quia persecutus est inimicus animam meam, humiliavit in terra vitam meam: collocavit me in obscuris, sicut mortuos seculi, & auxiliatus est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.

Sap. 2. 19. Contumelia & tormento interrogemus eum, ut sciamus reverentiam ejus, & praebeamus patientiam illius.

Ilia. 53. 4. Nos putavimus eum quasi leprosum, & percussam à Deo, & humiliatum.

Thren. 3. 30, 61. Dabitur percipienti se maxillam, saturabitur opprobriis Audisti opprobrium eorum, Domine, omnes cogitationes eorum adversum me.

I. Christo Jesu addicitur Psalmus 21. II. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primam argumentum. III. Secundum argumentum.

Christo Jesu addicitur Psalmus 21.

I. **Q**UONIAM ad sequentia late patet Psalmus vicesimus primus, & in Propositione septima leviter à nobis perstrictus est, locus postulat ut paulo anceps significatio est; quaeque praesentia dum tractant, futurorum simulacra adumbrant. Quaedam enim Davidem simul & Christum Jesum, quaedam Jesum unum respiciunt, sed ita tamen, ut longe plura Christo conveniant; & quae Davidi accommodari possunt, in Christum Jesum aptius etiam congruant. Ad Jesum quidem mere ista spectant: *Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre: spes mea ab uberibus matris meae: nam quis de Davide vere id dici posse putet? At Christus Jesus ab ipso ortu sanctus fuit. Conveniunt & ista Christo Jesu soli, ut pluribus approbabo infra: Federunt manus meas, & pedes meos: dinumeraverunt omnia ossa mea. Ipsi vero consideraverunt, & inspexerunt me: (quod congruit ad istud Zachariae: Et aspicient ad me, quem confixerunt.)* Haec sunt ejusmodi, ut quantumvis flexa & contorta, nec Davidi, nec alii cuiquam, praeter Jesum, aptari queant. Nec illa Davidi adjungi possunt, quae vocationem gentium per Christum partim praesignant: *Remiscentur, & convertentur ad Dominum universi fines terra: & adorabunt in conspectu ejus universa familia gentium; manducaverunt, & adoraverunt omnes pingues terra. Quorum confamilia de Christo praedicta habes in Psalmo septuagesimo primo: Et dominabitur à mari usque ad mare, & à flumine usque ad terminos orbis terrarum. Coram illo procident Aethiopes, & inimici ejus terram lingent. Reges Tharsis, & insula munera offerent: Reges Arabum & Saba dona adducent; & adorabunt eum omnes Reges terra: & omnes gentes servient ei Et benedicentur in ipso omnes tribus terra, omnes gentes magnificabunt eum.* Quadrant quoque, in Christum isthaec, etsi in Davidem etiam utcumque conveniunt: *Deus, Deus meus, quare me dereliquisti? quare moriens Christus vociferabatur, Deinde: Ego autem sum vermis, & non homo; opprobrium hominum, & abjectio plebis; quibus humilitatem suam testatur Jesus, ut alias saepe in utroque Testamento, quod comprobatur Parallelismus noster.*

Psalm. 21. 10.

Psalm. 21. 18.

Zach. 12. 10.

Psalm. 21. 28.

Psalm. 71. 8.

& seq.

Psalm. 21. 7.

Psalm. 21. 7.

Subjicit Psalter: *Omnēs videntes me deriserunt me; locuti sunt labiis, & moverunt caput: Speravit in Domino, eripiat eum; saluum facias eum, quoniam vult eum.* Prorsus Psalter dicas animo hæc versasse, quæ narrat Matthæus his verbis: *Prætereuntes autem blasphemabant eum, moventes capita sua, & dicentes, Vah, qui destruis Templum Dei, & in triduo illud reedificas, salva te ipsum; si Filius Dei es, descende de cruce. Similiter & Principes Sacerdotum illudentes eum Scribis & Senioribus, dicebant, Alios saluos fecit, seipsum non potest saluum facere: si rex Israël est, descendat nunc de cruce, & credimus ei: confidit in Deo, liberet nunc, si vult, eum; dixit enim, Quia Filius Dei sum.* Recta quoque & κατὰ λέξω cadunt ista in Christum Jesum: *Diriserunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam miserunt sortem.* Sed & oblique & κατὰ ἄλλως Davidi aptari possunt, quod à Theodoro Mopsuesteno & Grotio factum est: ut sensus sit, Davidis suppellectilem fuisse vi direptam, & forte inter raptores divisam. Quod subest in Psalmo: *Erue à framea, Deus, animam meam, & de manu canis unicum meam: salua me ex ore leonis, & à cornibus unicornium humilitatem meam;* hoc ipsum Jesus Patrem orabat in villa Gethsemani: *Pater mi, si possibile est, transcat à me calix iste.* Pergit Psalter: *Narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio ecclesie laudabo te:* quæ Jesu propria esse docet Paulus in Epistola ad Ebræos. Psalmo sane huic inesse prædictiones de Messia Ebræi consentiunt in Midrasch Thehillim: & in capite undecimo Thalmudici libri Sanhedrin, iis verbis Messia describuntur tempora, quæ ex Psalmo ejusdem decimo septimo commate petita esse apparet.

Matth. 27. 39, & seq.

Psal. 22. 19.

Psal. 22. 21.

Matth. 26. 38.

Psal. 22. 23.

Ebr. 2. 12.

II. Verum enimvero sententiæ nostræ repugnare videntur isthæc: *Longe à salute mea verba delictorum meorum. Deus meus, clamabo per diem, & non exaudies; & nocte, & non ad insipientiam mihi:* quæ causæ fuisse testatur Theodoretus, quamobrem Septuaginta Interpretes ad Christum congruere Psalmum hunc non dicerent. His etiam abutebatur Theodorus Mopsuestenus in Interpretatione duodecim Prophetarum, quemadmodum narratur in Collatione quarta Concilii secundi Constantinopolitani, ut hæc ad Christum perperam referri ostenderet. Certum quidem est Christum Jesum fuisse tentatum per omnia pro similitudine, absque peccato. Docent etiam nos Isaias & Petrus, Christum peccatum non fecisse, nec inventum esse dolum in ore ejus. Docet nos Johannes peccatum in eo non esse. Verum id quidem: at Deus tamen Christum, qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit, ut nos efficiemur justitia Dei in ipso, inquit Paulus in secunda Epistola ad Corinthios. Et in illa ad Galatas: *Christus nos redemit de maledicto Legis, factus pro nobis maledictum.* De quo jam ante Isaias: *Posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.* Quid si dicamus hæc ad unum Davidem spectare, ut permittit est aliquando vaticiniorum sensus? velut in secundo libro Samuelis, Dei verbis Nathan ea Davidi spondet, quæ partim in Christum, partim in Salomonem cadere possint: & hæc quidem in Christum: *Stabiliam thronum regni ejus usque in sempiternum: ego ero ei in patrem, & ipse erit mihi in filium:* hæc vero in Salomonem: *Qui si inique gesserit, arguam eum in virga virorum.* Hujusmodi tamen exceptionibus omisis, aio nihil eorum quæ obijciuntur, comparere in Ebraico exemplari. Nam pro eo quod habet Vulgata, *Delictorum meorum, & Septuaginta, ἡ ὁμιλία τῶν ἁμαρτιῶν μου,* Ebraice legitur, *שׂוֹנוֹתַי*, hoc est, *Rugitus mei.* Thargum, *אֲבִלְיוֹתַי*, *Clamoris mei;* Aquila, *βρυγμάτων μου,* *Rugitus mei.* Theodotio, *βοήθου μου,* *Clamoris mei.* Sexta, *τῆς θνητικῆς μου,* *Precationis meæ.* Hieronymus in interpretatione Psalmorum, juxta Ebraicam veritatem, *Rugitus mei.* Commentaria in Psalmos ipsi adscripta: *Est sensus juxta ceteros Interpretes, Gemitus mei atque conatus, quibus semper populum Israël salvare quaesivi, longe facti sunt à salute mea, quam populo tribuere cupiebam; quia ipsi noluerunt recipere sanitatem.* At Septuaginta Senes, quos sequitur Vulgata Interpretatio, legebant, *שׂוֹנוֹתַי*, *Errorum meorum.*

Refelluntur argumenta Adversariorum.

Primum argumentum.

Psal. 22. 23.

Theodoret. in Psal. 22.

Ebr. 4. 15.

Isa. 53. 9.

1. Petr. 2. 23.

1. Joh. 3. 5.

2. Cor. 5. 21.

Gal. 3. 13.

Isa. 53. 6.

2. Sam. 7. 13; & seq.

III. Captiunculis etiam suis legitimam Psalmi hujus sententiam adulterare conati sunt R. David Kimchi & Lipmannus, quarum pleræque Christiani dogmatis inficis scrupulum fortasse aliquem injicere, ejusdem vero consultos haudquaquam permovere possunt. Pauculas tantum attingemus de præcipuis. Penultimo versu, inquit, utuntur Christiani, ut probent Jesum in vivis manere noluisse, ne suæ nimirum mortis fructu fraudarentur, qui noxarum suarum vinculis in infernis locis attinebantur: quorum igitur clamabat moriens: *Deus meus, Deus meus, ut quid deliquisti me?* cur querebatur se non exaudiri, qui exaudiri volebat? cur Deum appellat, *Laudem Israël;* cum ab Israël Jesus ipse Deus cruciaretur? Deum ait non despexisse preces suas, nec avertisse faciem suam à se, cum preces tamen ejus despectæ sint. Futurum prædicit, ut *adorent in conspectu suo omnes familia gentium,* cum nullus illi cultus à Judæis aut Ismaëlitis præstitus sit. Nos Jesum respondemus Deum fuisse & hominem, nec humani quicquam, præter peccatum, ab eo alienum fuisse, ac idcirco

Secundum argumentum.

Matth. 27. 46.

Psal. 22. 2.

Psal. 22. 4.

Psal. 22. 25.

Psal. 22. 28.

Pro-
prio
rum
i ad-
mum
com-
mere
catis
orta
: Fi-
deri-
t me,
vidi,
hant,
r, &
sa fe-
rimus
vi of-
ficio-
rum
.....
puos,
e ver-
n re-
sistat.

nobis à natura insitum doloris & mortis horrorem vere eum sensisse, ideoque in que-
relas more humano erupisse; sic tamen ut compresso & devicto humanæ imbecilli-
tatis sensu, paternis imperiis prono animo obsequeretur. Caterum duplex est Israël:
Rom. 9. 6, 7. *Non enim omnes, qui ex Israël sunt, ii sunt Israëlita; inquit Paulus, neque qui semen*
Rom. 2. 28, 29. *sunt Abrahæ, omnes filii. Non enim qui in manifesto, Judæus est; sed qui in abscondito,*
Judæus est. Ergo Christus in Psalmo Deum appellat *Laudem Israël*, ut pote qui lau-
daretur à piis & sanctis Israëlitis, cum à nefariis & scelestis Israëlitis torqueretur.
Math. 28. 18. Neque vero à Deo spretus ac despectus est Jesus, qui *datam sibi omnem potestatem in cælo*
& in terra redivivus gloriatur. Et sane postulatis ejus annuit Deus; nam & vitam
illi restituit, quam nec retinere Jesus voluerat; & hominibus criminum veniam beni-
gne indulgit, cujus impetrandæ gratia mortem Jesus obierat. Falsum denique est, ne-
que Judæos neque Ismaëlitas Christo nomen dedisse, cum ex utroque grege com-
plures ad Christi castra transferint: non enim prædicit Propheta singulos quosque ex
omni hominum genere, sed aliquos Christi doctrinam susceperunt.

CAPUT CXXIV.

Jesus conspuitur & cæditur.

PSALM. 34. 15. *Et adversum me latati sunt, & convenerunt: congregata sunt super me flagella, & ignoravi.*

Psal. 68. 27. *Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt, & super dolorem vulnerum meorum addiderunt.*

Sap. 2. 18, 19. *Si enim est verus Filius Dei, suscipiet eum, & liberabit eum de manibus contrariorum. Contumelia & tormento interrogemus eum, ut sciamus reverentiam ejus, & probemus patientiam illius.*

Isa. 50. 6. *Corpus meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus; faciem meam non averti ab increpantibus & conspuentibus in me.*

Isa. 53. 3, & seq. *Despectum & novissimum virorum, virum dolorum, & scientem infirmitatem: & quasi absconditus vultus ejus & despectus, unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit, & nos putavimus eum quasi leprosum, & percussum à Deo, & humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras; attritus est propter scelera nostra. Disciplina pacis nostræ super eum, & livore ejus sanati sumus.*

Thren. 3. 30. *Dabit percutienti se maxillam; saturabitur opprobriis.*

MATTH. 20. 18, 19. *Ecce ascendimus Hierosolyman, & Filius hominis tradetur Principibus Sacerdotum, & Scribes; & condemnabunt eum morte: & tradent eum Gentibus; ad illudendum, & flagellandum, & crucifigendum.* Et Marc. 10. 33, 34. Luc. 18. 31, 32.

Matth. 26. 67, 68. *Tunc expuerunt in faciem ejus, & colaphis eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem ejus dederunt, dicentes, Prophetiza nobis, Christe, quis est qui te percussit? Et Marc. 14. 65. Luc. 22. 63, 64.*

Matth. 27. 26. *Tunc dimisit illis Barabam; Jesum autem flagellatum tradidit eis, ut crucifigeretur.* Et Marc. 15. 15.

Matth. 27. 30. *Et expuentes in eum, acceperunt arundinem, & percutiebant caput ejus.* Et Marc. 15. 19.

Joh. 18. 22. *Hæc autem cum dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam Jesu, dicens, Sic respondes Pontifici?*

Joh. 19. 1, & seq. *Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum, & flagellavit. Et milites placentes coronam de spinis, imposuerunt capiti ejus, & veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum, & dicebant, Ave rex Judæorum; & dabant ei alapas.*

CAPUT CXXV.

Jesus venditur: cujus venditionis pretio ager figlinus emitur.
Judæ proditoris interitus.

PSALM. 68. 25, & seq. *Effunde super eos iram tuam, & furor ira tua comprehendat eos. Fiar habitatio eorum deserta, & in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet. Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt, & super dolorem vulnerum meorum addiderunt.*

Psal. 108. 4, & seq. *Pro eo ut me di-*

MATTH. 26. 14. *Tunc abiit unus de Duodecim, qui dicebatur Judas Iscariotes, ad Principes Sacerdotum, & ait illis, Quid vultis mihi dare, & ego cum vobis tradam? At illi constituerunt ei triginta argenteos. Et Marc. 14. 10, & seq. Luc. 22. 3, & seq. Matth. 27. 3, & seq. Tunc videns Judas*